

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

961

Na temelju članka 41. stavaka 2. i 4. Zakona o mjeriteljstvu (»Narodne novine«, br. 163/03, 194/03. i 111/07.), ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I POSTUPKU OVLAŠĆIVANJA REFERENTNIH LABORATORIJA U PODRUČJU MJERITELJSTVA U KEMIJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se pravilnikom propisuju uvjeti i postupak ovlašćivanja referentnih laboratorija koji obavljaju fizikalno-kemijske analize i određivanja definiranih parametara sukladno mjernim metodama ili posebnim propisima u području mjeriteljstva u kemiji.

Članak 2.

Laboratorij (u daljnjemu tekstu: referentni laboratorij), u smislu ovoga pravilnika, pravna je osoba ili posebna organizacijska cjelina u pravnoj osobi, ovlaštena za obavljanje fizikalno-kemijskih analiza i određivanja definiranih parametara sukladno mjernim metodama ili posebnim propisima u području mjeriteljstva u kemiji.

U postupku obavljanja fizikalno-kemijskih analiza i određivanja definiranih parametara sukladno mjernim metodama ili posebnim propisima u području mjeriteljstva u kemiji, referentni laboratorij ostvaruje određene referentne vrijednosti (ovisno o vrsti parametara), koje se upotrebljavaju za prenošenje tih mjeriteljskih parametara.

Referentna je vrijednost u smislu ovoga pravilnika vrijednost parametra određenoga materijala ili proizvoda koja je određena s točnošću prikladnom za uporabu kao izvor sljedivosti ispitnih rezultata dobivenih od usporedivih materijala ili proizvoda.

Članak 3.

Referentni laboratoriji mogu biti ovlašteni za mjerne metode kojima ostvaruju referentne vrijednosti u području mjeriteljstva u kemiji.

Članak 4.

Referentni laboratoriji ovlašteni za mjerne metode iz članka 3. ovoga pravilnika koji obavljaju fizikalno-kemijske analize i određivanja definiranih parametara prema posebnim propisima u području mjeriteljstva u kemiji (primjerice parametara vode, zraka, tla, alkoholnih i nealkoholnih pića i dr.) mogu na temelju obavljenih analiza i rezultata (referentnih vrijednosti) dati mišljenje o sukladnosti s propisanim zahtjevima za pojedinačnu vrstu parametara.

Referentni laboratoriji iz članka 2. stavka 1. ovoga pravilnika dužni su sudjelovati u odgovarajućim programima provjere stručne osposobljenosti.

Članak 5.

Referentni laboratorij ne smije se baviti proizvodnjom, uvozom, prodajom ili popravkom uređaja koje upotrebljava za obavljanje djelatnosti za koju je ovlašten.

II. POSEBNE ODREDBE

Uvjeti za ovlašćivanje

Opći uvjeti

Članak 6.

Za potrebe ovlašćivanja referentni laboratorij mora imati:

1. sjedište na području Republike Hrvatske;
2. dokument o registraciji kod Trgovačkog suda pravne osobe (čiji je laboratorij dio) za obavljanje tehničkog ispitivanja i analize;
3. dokument akreditacijskoga tijela o akreditaciji referentnog laboratorija kao ispitnog laboratorija sukladno normi ISO/IEC 17025 za mjerne metode kojima ostvaruje referentne vrijednosti u području mjeriteljstva u kemiji;
4. iznimno, referentni laboratorij ne mora imati dokument iz točke 3. ovoga članka ako u roku od dvije (2) godine nakon uvođenja analitičkih metoda za koje laboratorij traži ovlaštenje ispuni sve uvjete navedene u točki 3. ovoga članka.

Posebni uvjeti

Članak 7.

Ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo može prihvatiti koji laboratorij kao referentni laboratorij ako on, osim uvjeta iz članaka 3., 4. i 6. ovoga pravilnika, ispunjava sljedeće posebne uvjete:

1. da je aktivan u području mjeriteljstva u kemiji najmanje tri (3) godine;
 2. da ostvaruje odgovarajuće referentne vrijednosti u području mjeriteljstva u kemiji;
 3. da ima odgovarajuću laboratorijsku opremu, odgovarajući laboratorijski prostor te da ima odgovarajuće financijske i ljudske resurse bitne za uporabu opreme u cilju ostvarenja referentnih vrijednosti u području mjeriteljstva u kemiji;
 4. da surađuje s drugim laboratorijima i referentnim laboratorijima aktivnim u području mjeriteljstva u kemiji;
 5. da redovito sudjeluje u međunarodnim, nacionalnim ili regionalnim međulaboratorijskim usporedbenim ispitivanjima;
- O ispunjavanju uvjeta iz članka 7. ovoga pravilnika referentni je laboratorij dužan dostaviti odgovarajuće pisane dokaze.

Uvjeti odabira za nacionalni referentni laboratorij

Članak 8.

Da bi koji referentni laboratorij iz članka 11. ovoga pravilnika, bio proglašen nacionalnim referentnim laboratorijem bit će ocijenjen prema sljedeća tri (3) uvjeta:

1. vrednovanje s pomoću kriterija izvrsnosti

- a. znanstvene publikacije u posljednjih pet (5) godina
- b. sudjelovanju u međunarodnim istraživačkim projektima u posljednjih pet (5) godina
- c. sudjelovanju u nacionalnim istraživačkim projektima u posljednjih pet (5) godina

2. vrednovanje s pomoću kriterija međunarodne suradnje

- a. sudjelovanje u međulaboratorijskim usporedbenim ispitivanjima akreditiranih laboratorija (s referentnom vrijednosti) u posljednjih pet (5) godina
- b. organiziranje međulaboratorijskih usporedbenih ispitivanja akreditiranih laboratorija (s referentnom vrijednosti) u posljednjih pet (5) godina
- c. suradnja s institutima drugih europskih država koji ostvaruju referentne vrijednosti
- d. sudjelovanje u radu odgovarajućih tehničkih odbora na međunarodnoj razini (primjerice ISO/REMCO ili drugi) u posljednjih pet (5) godina

3. vrednovanje s pomoću kriterija nacionalnih potreba

- a. sudjelovanje u radu odgovarajućih tehničkih odbora u posljednjih pet (5) godina
 - b. ostvarenje određenoga broja posebnih referentnih vrijednosti koje su povezane sa strateški važnim nacionalnim potrebama u području mjeriteljstva u kemiji
 - c. organiziranje međulaboratorijskih usporedbenih ispitivanja u naprijed spomenutim područjima u posljednjih pet (5) godina
- O ispunjavanju uvjeta iz članka 8. ovoga pravilnika, referentni je laboratorij dužan dostaviti odgovarajuće pisane dokaze.

Članak 9.

Osoblje referentnog laboratorija mora biti nepristrano i ne smije ovisiti ni o kakvim poslovnim, financijskim i drugim pritiscima koji mogu utjecati na njihovu tehničku prosudbu.

Postupak ovlašćivanja

Članak 10.

Postupak ovlašćivanja referentnih laboratorija obavlja se javnim natječajem koji objavljuje Državni zavod za mjeriteljstvo (u daljnjemu tekstu Zavod). Referentne laboratorije u skladu s odredbama ovoga pravilnika ovlašćuje rješenjem ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo (u daljnjemu tekstu: ravnatelj) na prijedlog povjerenstva za ovlašćivanje osnovana pri Zavodu ako u provedenome postupku ispune sve uvjete iz članaka 4. i 6., 7. i 9. ovoga pravilnika.

Članak 11.

Povjerenstvo za ovlašćivanje iz članka 10. ovoga pravilnika treba se sastojati od priznatih stručnjaka te mora imati najmanje pet (5) članova (predsjednik povjerenstva i četiri člana). Od pet (5) članova povjerenstva najmanje tri (3) člana moraju biti priznati stručnjaci iz područja ovlašćivanja. Svi članovi povjerenstva moraju imati najmanje visoku stručnu spremu (VSS) i najmanje 5 godina radnog iskustva u području mjeriteljstva u kemiji. Na prijedlog povjerenstva za ovlašćivanje ravnatelj može proglasiti koji referentni laboratorij

nacionalnim referentnim laboratorijem za odgovarajuću mjernu metodu u području mjeriteljstva u kemiji ako taj referentni laboratorij u provedenome postupku ispunjava sve uvjete iz članaka 4., 6. i 7. i 9. ovoga pravilnika te uvjete odabira za nacionalni referentni laboratorij iz članka 8. ovoga pravilnika.

Članak 12.

Ako dva (2) ili više referentnih laboratorija iz članka 2. stavka 1. ovoga pravilnika ispunjavaju propisane uvjete iz članaka 4., 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga pravilnika za isto stručno područje, odabir za nacionalni referentni laboratorij obavit će se na temelju kriterija izvrsnosti, na temelju kriterija sudjelovanja u međunarodnim i nacionalnim projektima te na temelju kakvoće rezultata sudjelovanja u međunarodnim, nacionalnim ili regionalnim međulaboratorijskim ispitivanjima.

Javni natječaj

Članak 13.

Za dobivanje ovlaštenja iz članka 10. i 11. ovoga pravilnika pravna osoba (čiji je laboratorij sastavni dio) mora podnijeti prijavu.

Prijava iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. sve tražene podatke o podnositelju prijave iz objavljenog javnog natječaja;
2. dokumente o ispunjavanju uvjeta iz članaka 4., 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga pravilnika, ovisno o tome za koje se posebno stručno područje ili mjernu metodu prijava podnosi kao i sve druge podatke i dokumente koje se traže u objavljenom javnom natječaju.

Članak 14.

Povjerenstvo za ovlašćivanje ima pravo zatražiti dodatno pojašnjenje ili dodatnu dokumentaciju ako smatra da koji od traženih uvjeta nije dovoljno jasno naznačen ili objašnjen u dokumentaciji podnositelja prijave.

Članak 15.

Nadzor nad radom referentnog laboratorija, tijekom vremena u kojemu je ovlaštenje na snazi, provodi Zavod. Ako Zavod za pojedinačna posebna područja ovlašćivanja nema stručnjaka odgovarajućega profila, mogu se za obavljanje nadzora angažirati priznati stručnjaci koji nisu zaposlenici Zavoda.

Članak 16.

Ovlaštenje iz članka 10. stavka 1. ovoga pravilnika može se referentnom laboratoriju ili nacionalnom referentnom laboratoriju oduzeti i prije isteka roka za koji je to ovlaštenje izdano ako se utvrdi da je ta pravna osoba (čiji je referentni laboratorij sastavni dio) postupala protivno odredbama ovoga pravilnika.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Kriteriji za financiranja razvoja, održavanja, akreditacije mjernih metoda i slično za referentne laboratorije rješavat će se ugovorom između referentnog laboratorija i Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

Članak 18.

Ovlaštenoj pravnoj osobi čiji je referentni ili nacionalni referentni laboratorij dio, a koja ispunjava uvjete propisane ovim pravilnikom izdaje se rješenje o ovlaštenju koje vrijedi 3 (tri) godine od dana njegove pravomoćnosti.

Članak 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/08-02/1

Urbroj: 558-01/4-08-1

Zagreb, 6. ožujka 2008.

Ravnatelj
Državnog zavoda za mjeriteljstvo
Mirko Vuković, dipl. ing., v. r.